Adatbázis kezelés I. SQL bevezető

Rostagni Csaba

2023. szeptember 10.

Ezen az órán... I

- Egyedi értékek
- 2 Feltételes lekérdezések (WHERE)
- Sorok számának limitálása (LIMIT)
- Dátum és idő függvények

Tartalom I

Egyedi értékek

Egyedi sorok

Listázzuk ki a kategóriákat!

```
SELECT `kategoria`
FROM `autok`;
```

kategoria
M1
M1
M1
M1

Látszik, hogy az M1 többször is megjelenik.

Egyedi sorok (DISTINCT) 1.

Listázzuk ki a kategóriákat! Ismétlődések ne legyenek!

```
SELECT DISTINCT `kategoria`
FROM `autok`;
```

kategoria M1

Egyedi sorok (DISTINCT) 2.

Listázzuk ki az egyedi gyártókat és kategóriákat!

```
SELECT DISTINCT `gyarto`, `kategoria`
FROM `autok`;
```

gyarto	kategoria	
Opel	M1	
Honda	M1	
Ford	M1	

Az M1 kategória ugyan többször is megjelenik, de minden sorban más más gyártó található mellette!

Tartalom I

- 2 Feltételes lekérdezések (WHERE)
 - Tagadás

Tartalom

- 2 Feltételes lekérdezések (WHERE)
 - Tagadás

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10. 8/23

Egyszerű tagadás

Listázzuk ki a nem benzines autókat.

```
SELECT * FROM `autok`
WHERE `uzemanyag` <> 'benzin';
```

rendszam	gyarto	tipus	kategoria	uzemanyag	szin
AAA-555	Honda	Jazz	M1	hibrid	kék
ABC-123	Ford	Focus	M1	diesel	kék

- Használhattuk volna a != operátort, csak az SQL szabvány nem azt tartalmazza.
- Egyszerű feltételek esetén ilyen egyszerű tagadni.

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10. 9/23

Egyszerű tagadás (NOT)

Listázzuk ki a nem benzines autókat.

```
SELECT * FROM `autok`
WHERE NOT ( `uzemanyag` = 'benzin' );
```

rendszam	gyarto	tipus	kategoria	uzemanyag	szin
AAA-555	Honda	Jazz	M1	hibrid	kék
ABC-123	Ford	Focus	M1	diesel	kék

Meg jegyzés:

 Ennél az egyszerű példánál a zárójelezés elhagyható, összetettebbeknél célszerű kitenni

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10.

Tartalom I

3 Sorok számának limitálása (LIMIT)

Sorok számának limitálása (LIMIT)

A LIMIT segítségével megadhatjuk, hogy az eredmény hány sorát szeretnénk megkapni.

```
SELECT * FROM `tanulok`
LIMIT 2;
```

https://www.w3schools.com/php/php_mysql_select_limit.asp

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10. 12/23

Lapozó

Első N rekord kihagyása:

```
SELECT id, vnev, knev
FROM `tanulok`
LIMIT 10, 5;
```

- Kihagyja az első 10 tanulót és onnantól kezdve jelenít meg legfeljebb 5 tanulót.
- Felhasználás a gyakorlatban:
 - Nagy mennyiségű adat esetén egy weboldalon nem jó ötlet az összes adatot egyszerre megjeleníteni, célszerű több oldalra bontani.
 - Amennyiben 1 oldalon 5 adatot jelenítünk meg, úgy a fenti példa a 3. oldal adatait kéri le
 - Az első két oldalon megjelenő 5-5, azaz összesen 10 rekord kerül kihagyásra, majd jön az aktuális oldal tartalma

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10. 13 / 23

Legjobb 3 tanuló

Listázzuk ki a három legjobb tanulót.

```
SELECT id, vnev, knev
FROM `tanulok`
ORDER BY `atlag` DESC
LIMIT 3;
```

- A tanulókat átlag alapján rendezi csökkenő sorrendbe
- Az átlag nem kerül megjelenítésre
- Az ORDER BY és LIMIT kombinálásaval létrehozható toplista

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10. 14/23

A legmagasabb tanuló

Hogy hívják a legmagasabb tanulót?

```
SELECT vnev, knev
FROM `tanulok`
ORDER BY `magassag` DESC
LIMIT 1;
```

- A tanulókat a magasságuk alapján rendezi csökkenő sorrendbe
- A magasság nem kerül megjelenítésre
- Az ORDER BY és LIMIT kombinálásaval meghatározható hogyan hívják a legmagasabb tanulót

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10.

A legidősebb tanuló

Hogy hívják a legidősebb tanulót?

```
SELECT vnev, knev
FROM `tanulok`
ORDER BY `szuletesi_datum` ASC
LIMIT 1;
```

- A tanulókat a születési dátumok alapján rendezi növekvő sorrendbe
 - Minél korábban születt valaki, annál idősebb lesz
- Az ORDER BY és LIMIT kombinálásaval meghatározható hogyan hívják legidősebb tanulót

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10.

Tartalom I

- 4 Dátum és idő függvények
 - Dátum/idő részének kinyerése
 - Aktuális dátum/idő

Tartalom

- 4 Dátum és idő függvények
 - Dátum/idő részének kinyerése
 - Aktuális dátum/idő

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10. 18 / 23

Dátum/Idő részének kinyerése

```
DATE() Megadja a dátum részt egy dátum/időből
```

TIME() Megadja az idő rész egy dátum/időből

YEAR() Megadja az évet

MONTH() Megadja a hónapot

DAY() Megadja a napot

HOUR() Megadja az órát

MINUTE() Megadja a percet

SECOND() Megadja a másodpercet

WEEKDAY() Megadja, hogy az adott dátum a hét hányadik napja

- Paramétere lehet egy mező YEAR(`szuletett`),
- vagy konkrét érték YEAR('2022-01-12')

Linkek:

MySQL dokumentáció: Dátum és idő függvények

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10. 19/23

A YEAR() függény használata

Melyik évben született az 1-es azonosítójú tanuló?

```
SELECT YEAR(`szul_ido`)
FROM `tanulok`
WHERE `id` = 1;
```

- A `szul_ido` a születési dátumokat tartalmazza (pl.: '2003-03-16')
- A `YEAR()` függvény az évet nyeri ki belőle. (pl.: 2003)

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10. 20 / 23

A YEAR() függény használata

A hét melyik napján született az 1-es azonosítójú tanuló?

```
SELECT WEEKDAY(`szul_ido`)
FROM `tanulok`
WHERE `id` = 1;
```

- A `szul_ido` a születési dátumokat tartalmazza (pl.: '2003-03-16')
- A `WEEKDAY()` függvény a nap sorszámát határozza meg. (pl.: 6)
 - 0 Hétfő
 - 1 Kedd
 - ...
 - 6 vasárnap

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10.

Tartalom

- Dátum és idő függvények
 - Dátum/idő részének kinyerése
 - Aktuális dátum/idő

Rostagni Csaba Adatbázis kezelés 2023. szeptember 10. 22 / 23

Aktuális dátum és idő

- Aktuális dátum
 - CURDATE()
 - CURRENT_DATE()
- Aktuális idő
 - CURTIME()
 - CURRENT_TIME()
- Aktuális dátum és idő
 - NOW()

Linkek:

MySQL dokumentáció: Dátum és idő függvények